

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2006:54
Dariernr: 2006/1903
Handläggare: Sara Roxell
Avdelning: Avdelningen för vård och omsorg
Sektion/Enhet: Sektionen för vård och socialtjänst
Datum: 2006-08-14
Mottagare: Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg
Rubrik: Beräkning av föräldrars ersättning till kommunen för
placerade barn under 18 år
Ersätter: 1999:135

CIRKULÄR 2006:54

Avdelningen för vård och omsorg
Sektionen för vård och socialtjänst
Sara Roxell

Individ- och familjeomsorg
Handikappomsorg

Beräkning av föräldrars ersättning till kommunen för placerade barn under 18 år

Detta cirkulär ersätter cirkulär 1999:135 Beräkning av föräldrars ersättning till kommunen för placerade barn under 18 år.

Ändring i lagen om underhållsstöd

Lagen (1996:1030) om underhållsstöd har ändrats vilket får betydelse för kommunens sätt att beräkna föräldrars ersättning för placerade barn.

Ändringarna gäller grundavdraget storlek samt det högsta underhållsbeloppet.

De nya bestämmelserna skall tillämpas på beräkningen av ersättningar fr.o.m. februari år 2006.

Förändringarnas betydelse för sättet att beräkna föräldrars ersättning till kommunen redovisas i det följande.

Föräldrars ersättningsskyldighet

Föräldrar är skyldiga att i skälig utsträckning bidra till kommunens kostnader när ett barn under 18 år får vård utom det egna hemmet. Detta framgår av socialtjänstlagen (SoL) 8 kap. 1§ och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 20§.

I LSS-förordningen 5§ hänvisas till socialtjänstförordningen 6 kap. där det framgår att ersättningen skall bestämmas efter samma grunder som om det gällde att bestämma återbetalningsskyldighet för var och en av föräldrarna enligt lagen (1996:1030) om underhållsstöd. Beräkningen skall således göras på var och en av föräldrarna, även om de är sammanboende. Föräldrarna kan ha olika antal barn.

Det belopp som var och en av föräldrarna skall bidra med får dock inte överstiga vad som för varje tid motsvarar högsta underhållstödsbeloppet, f.n. 1 273 kr/månad.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se, www.skl.se

Beräkning av ersättningsbelopp

Inkomst och grundavdrag

Beräkning av föräldrars inkomster och grundavdrag regleras i lagen om underhållsstöd 25-27§§.

Inkomstberäkningen baseras på den senaste taxeringen. Exempelvis grundas ersättningen för år 2006 på 2005 års taxering, dvs. 2004 års inkomster. Vid beräkning av kapitalinkomster skall hänsyn tas till realisationsförluster och uppskovs-avdrag vid byte av bostad.

Den ersättningskyldige förälderns inkomst skall beräknas i enlighet med det senast fattade taxeringsbeslutet och med utgångspunkt i

1. Inkomst av tjänst
2. Inkomst av kapital
3. Inkomst av näringsverksamhet

Ett grundavdrag på inkomsten skall därefter göras till en summa av 100 000 kronor.

Skattemyndigheten skall på begäran lämna kommunen de inkomst- och förmögenhetsuppgifter som behövs för att fastställa en förälders ersättningsbelopp socialtjänstförordningen 6 kap. 2§.

Procentsatser

Ersättningsbeloppet beräknas som en viss procent av förälderns inkomst enligt ovan. Procentsatsen varierar med det *totala* antal barn som föräldern är försörjningsskyldig för enligt 7 kap. 1§ föräldrabelken.

Procentsats per barn				
1 barn 14%	2 barn 11,5%	3 barn 10 %	4 barn 7,75 %	5 barn 6,4 %
6 barn 5,5 %	7 barn 4,85 %	8 barn 4,38 %	9 barn 4 %	10 barn 3,7 %

Räkneexempel: En förälder är försörjningsskyldig för 3 barn varav ett är placerat. Den framräknade inkomsten är 222 000 kr. Grundavdrag görs med 100 000 kr efter vilket 122 000 kr kvarstår. Då föräldern är försörjningsskyldig för 3 barn blir procentsatsen 10 % för det placerade barnet: $122\,000 \times 0,10 = 12\,200$ kr/år, dvs. 1 017 kr/månad vilket inte överstiger maxbeloppet på 1273 kr/månad och därmed blir 1 017 kr/månad den summa som föräldern ska lämna kommunen i ersättning. Rör det sig om flera placerade barn är det i tabellen nämnda procentsats *per barn* som förälderns ska betala upp till maxbeloppet 1 273 kr/månad per barn.

Barnets egna inkomster

Ett barn kan ha egna inkomster t.ex. barnpension, efterlevandestöd, pengar från försäkring etc. som kan komma att påverka nivån på föräldrarnas ersättning till kommunen. Barnets inkomster beräknas på samma sätt som föräldrarnas, men här tillämpas ett grundavdrag på 48 000 kronor. Om barnet har inkomster som överstiger 48 000 kronor minskas föräldrarnas ersättningsskyldighet med hälften av den inkomst som överstiger 48 000 kronor.

Räkneexempel: Barnet har egen inkomst på 68 000 kr, efter grundavdraget återstår 20 000 kr. Hälften, dvs. 10 000 kr, *reducerar* de belopp föräldrarna skall betala till kommunen. Respektive förälders ersättningsbelopp reduceras i detta exempel med 5 000 kr/år. Detta beror på att beräkningarna grundar sig på lagen om underhållsstöd. Kommunen har inte rätt att ta ut högre ersättning från vårdnadshavaren med anledning av att barnet uppbär pension eller annan socialförsäkringsförmån.

Jämkning

Om de framräknade beloppen bedöms oskäliga i förhållande till respektive förälders ekonomiska förmåga, sociala situation eller för att de t.ex. står för vissa av barnets kostnader kan ersättningen jämkas till en skälig nivå. Jämkning kan ske redan från början eller vid ett senare tillfälle.

Ändring av ersättningsbelopp

En förälders försörjningsskyldighet kan ändras genom att flera eller färre barn skall försörjas. Förändringen påverkar procentsatserna vid beräkning av ersättningsbeloppets storlek. Omräkningen görs i anslutning till den förändrade försörjningsskyldigheten och kan således ske när som helst under året.

Årlig omräkning

Den årliga omräkningen av ersättningsbeloppet som grundar sig på en ny taxering är inte ett nytt beslut om att betala ersättning till kommunen utan endast en omräkning av beloppet. Delgivning av beräkningsunderlaget skall därför inte ske. Respektive förälder skall underrättas om det nya ersättningsbeloppet.

Överklagande

Nämndens beslut om vad en förälder skall betala i ersättning till kommunen kan ej överklagas med förvaltningsbesvär.

Om föräldern inte betalar

Om föräldern inte betalar den fastställda ersättningen bör kommunen i första hand i samråd med den betalningsskyldiga göra en betalningsplan. Är barnet placerat enligt socialtjänstlagen har kommunen enligt 9 kap. 3§ socialtjänstlagen möjlighet att hos länsrätt där föräldern är bosatt söka talan om ersättning. Kommunen bör innan talan sker göra en ny prövning av föräldrarnas ekonomiska förhållanden och bör inte vidhålla sina ersättningsanspråk om detta leder till att föräldern kommer sakna medel till sin eller familjens försörjning.

Är barnet placerat enligt LSS regleras detta inte i LSS utan den obetalda summan ses som en vanlig fordran.

Kommunicering och delgivning

Innan beslut fattas om att föräldrar skall betala ersättning till kommunen för ett barn under 18 år som får vård utanför det egna hemmet skall beräkningsunderlaget och beräknad ersättning kommuniceras med dem. Föräldrarna blir därigenom informerade om beräkningssättet och ges möjlighet att eventuellt begära jämkning av ersättningsbeloppet. Föräldrarna skall informeras om att beloppet omräknas årligen fr.o.m. februari samt när antalet barn, som de är försörjningsskyldiga för, ändras. Det slutliga beslutet om ersättningsbeloppet med uppgift om när och hur det skall betalas skall delges respektive förälder.

Blanketter

Sveriges kommuner och Landsting har tagit fram en blankett vilken kan användas vid beräkning av den ersättning som föräldrarna skall betala till kommunen.

Blanketten kan köpas av Kommentus förlag www.kommentus.se telefon 08-709 59 00. Blanketten har artikelnummer 728 613 och ses som demoex på Kommentus hemsida.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Sara Roxell telefon 08-452 76 04

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för vård och omsorg
Sektionen för vård och socialtjänst

Ellen Hyttsten

Sabina Wikgren Orstam